

บทที่ 5

บทบาทภาคเอกชนในการส่งเสริมการค้าต่างประเทศ

ในประเทศเสรีนิยม ภาคเอกชนจะมีบทบาทในด้านการค้าระหว่างประเทศ หากภาคเอกชนยังมีบทบาททางเศรษฐกิจมากเพียงใด ย่อมแสดงว่าประเทศมีความเสรีและมีการพัฒนาการสูง หลายประเทศในโลกจึงพยายามส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการลงทุน และการค้าของประเทศให้มากที่สุด เพื่อที่ภาครัฐบาลจะได้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านเกี่ยวกับกิจการสาธารณะ การเงิน การคลัง และสังคมของประเทศได้มาก

สถาบันของเอกชนที่นับว่ามีความสามารถมากในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญ คือ หอการค้าไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน้าที่ในด้านการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกในด้านการค้าระหว่างประเทศและด้านอุตสาหกรรม ทั้งในด้านการเจรจาทำข้อตกลง การเงิน กฎหมาย เป็นต้น นอกจากนี้หอการค้าไทยยังร่วมมือกับรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การเข้าเป็นคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน (กรอ.) สำหรับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หอการค้าต่างประเทศในประเทศไทย หอการค้าจังหวัด และสมาคมการค้าต่างๆ นับได้ว่าเป็นสถาบันภาคเอกชนที่มีบทบาทในด้านการค้าระหว่างประเทศเช่นกัน

สถาบันการเงินที่มีบทบาทในการช่วยเหลือด้านการค้าระหว่างประเทศ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่ในการรับช่วงลดตัวเงินจากธนาคารพาณิชย์ และธนาคารพาณิชย์ จะทำหน้าที่รับซื้อลดตัวเงินจากพ่อค้าผู้ส่งออก สภาทดลองการให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจะถูกกำหนดมาจากกระทรวงการคลังนั่นเอง นอกจากนี้ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ก็นับว่ามีบทบาทในการให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกเช่นเดียวกัน

5.1 หน่วยงานทางการค้า

การจัดตั้งสถาบันการค้า เป็นการรวมกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจในรูปสมาคมการค้า และหอการค้า เพื่อให้สะดวกแก่การควบคุมกิจการค้า มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ส่ง

สินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศแต่ละชนิดของสินค้า เช่น ผู้ประกอบการส่งข้าวออกไปต่างประเทศจะต้องเป็นหอการค้าไทย หรือผู้ที่จดทะเบียนทำการค้าสินค้านำมาตรฐานที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศจะต้องเป็นสมาชิกของสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมสินค้ามาตรฐานชนิดของที่จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าขาออก ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการของหอการค้าและสมาคมการค้าได้วางระเบียบควบคุมสมาชิกที่จะส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศให้รัดกุม เพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการแย่งขายกับลูกค้าต่างประเทศ ควบคุมมิให้มีการทุจริตหรือปลอมแปลงสินค้า เพื่อให้เกิดผลดีในตลาดต่างประเทศ

นอกจากนั้น สมาคมการค้าและหอการค้าจะมีอำนาจในการต่อรองกับลูกค้าต่างประเทศมากกว่าที่ผู้ประกอบการจะไปเจรจาซื้อขายเองเช่นนี้ จะทำให้ผู้กอบกิจการค้าส่งออกได้รับประโยชน์อย่างมาก อันจะเป็นการช่วยแก้ไขดุลการค้าของประเทศให้ดีขึ้น

บทบาทของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ มีดังนี้

5.1.1 หอการค้าไทย เป็นสถาบันที่เป็นศูนย์รวมของผู้ประกอบวิสาหกิจทุกสาขาอาชีพ เกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจ หอการค้าไทยเป็นพลังอันสำคัญที่จะก่อให้เกิดอำนาจการต่อรองในการเจรจาการค้าหรือปัญหาอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนได้ส่วนเสียของมวลสมาชิก ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์มาแบ่งกัน แต่กระทำเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

(1) ความเป็นมา หอการค้าไทยได้เริ่มจดทะเบียนก่อตั้งในวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2476 โดยชื่อว่า “สมาคมหอการค้า” ได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อหลายครั้งและในที่สุดได้ใช้ชื่อเป็น “หอการค้าไทย”

(2) วัตถุประสงค์ของหอการค้าไทย

(2.1) ส่งเสริมวิสาหกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจโดยทั่วไป

(2.2) รับผิดชอบและให้ข้อเสนอแนะสมาชิกเกี่ยวกับการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน และเศรษฐกิจ

(2.3) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

(2.4) ประสานงานในทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการค้ากับทางราชการ

จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์หลักของหอการค้าไทยนั้น จะเป็นการดำเนินงานในเรื่องของการส่งเสริมการค้าเป็นสำคัญ และเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมาย จึงได้ตั้งคณะกรรมการสาขาต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- ก. คณะอนุกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมกิจกรรม มีหน้าที่หาสมาชิกเพิ่มและส่งเสริมให้มีหอการค้าและรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร ปัญหาและอุปสรรคที่ควรแก้ไขต่อคณะกรรมการหอการค้าไทย จัดให้มีข่าวสาร แสดงความเคลื่อนไหวของสินค้า วารสารประจำเดือน จัดทำสถิติ วิจัย การสัมมนา และศึกษาสภาวะตลาดการค้า จัดทำ Trade Directory
 - ข. คณะอนุกรรมการกฎหมายและอนุญาโตตุลาการการค้า ทำหน้าที่พิจารณาแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของหอการค้าไทย และการดำเนินวิสาหกิจภาคเอกชน รวมทั้งอนุญาโตตุลาการทางการค้า เพื่อระงับข้อพิพาทของสมาชิก
 - ค. คณะอนุกรรมการแสวงหาตลาดต่างประเทศ ทำการเจาะหาตลาดต่างประเทศเพื่อส่งเสริมการส่งออก และลดปัญหาการขาดดุลทางการค้า
 - ง. คณะอนุกรรมการธุรกิจต่างประเทศ รับผิดชอบงานธุรกิจติดต่อต่างประเทศ และงานอาเซียน - ซีซีไอ และงานอาเซียนระดับรัฐบาล
 - จ. คณะอนุกรรมการส่งเสริมสินค้าและการประหยัด
 - ฉ. คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์
 - ช. คณะอนุกรรมการส่งเสริมการศึกษาด้านการค้าและเศรษฐกิจ
- (3) สิทธิและประโยชน์จากการเป็นสมาชิกหอการค้าไทย
- (3.1) ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจการค้า ข้อเสนอเทศ รายชื่อผู้ซื้อ - ผู้ขาย จากทุกประเทศทั่วโลก
 - (3.2) หนังสือรับรองความเป็นสมาชิกซึ่งจะเป็นประโยชน์เมื่อเดินทางไปประกอบธุรกิจในต่างประเทศ
- (4) การดำเนินงานของหอการค้าไทยที่มีผลต่อธุรกิจและเศรษฐกิจของประเทศ
- จำแนกการดำเนินงานได้ดังนี้
- (4.1) งานในประเทศ
 - (4.1.1) งานรับรองเอกสาร

- (ก) หอการค้าไทยให้บริการด้านการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทยให้แก่นักธุรกิจชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจการส่งออก ซึ่งอาจนำไปใช้ขอสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไปจากประเทศพัฒนาแล้ว
- (ข) ให้บริการออกหนังสือรับรองการทำงาน (Working Certificate) ให้กับคนไทยที่ไปทำงานในตะวันออกกลาง

(4.1.2) งานเผยแพร่ข่าวสารและให้บริการทางการค้า

เป็นการให้บริการทางข่าวสาร ข้อมูลเศรษฐกิจทางการค้า การเงินและการธนาคารแก่นักธุรกิจชาวไทย ในรูปวารสารหอการค้าไทย และนิตยสารธุรกิจทางการค้า การตอบปัญหาทางเศรษฐกิจและการค้า รายงานสถิติสินค้าที่สำคัญให้บริการโต้ตอบจดหมายต่างประเทศ

(4.1.3) ความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน

หอการค้าไทยได้ร่วมกับ สมาคมอุตสาหกรรมไทยและสมาคมธนาคารไทย ได้ตั้งคณะกรรมการร่วมภาคเอกชนขึ้นมาคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ศึกษาปัญหาเศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม การเงินและการธนาคาร และข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อรัฐบาลเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ต่อมาในวันที่ 22 มิถุนายน 2524 รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เรียกว่า กรอ. โดยมีภาครัฐบาลและเอกชนซึ่งประกอบด้วย หอการค้าไทย สมาคมอุตสาหกรรมไทย และสมาคมธนาคารไทย การดำเนินงานของ กรอ. มีดังนี้

ก. การส่งออก

- (1) สนับสนุนให้คณะกรรมการพัฒนาการส่งออก ซึ่งเป็นองค์การสำคัญในการแก้ไขปัญหาการส่งออก ดำเนินการพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเร่งรัดการส่งออกให้ได้ผลอย่างจริงจัง

- (2) เสนอแนะให้ปรับนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมบางชนิด ให้มีความคล่องตัวและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ
- (3) ผลักดันให้มีการปรับปรุงลดขั้นตอนและระเบียบพิธีการส่งออกของหน่วยราชการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออก
- (4) ผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาความล่าช้าและข้อยุ่งยากเกี่ยวกับการชดเชยภาษีอากรการส่งออก โดยออกเป็นกฎหมายใหม่บังคับใช้
- (5) จัดตั้งกองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาโครงการด้านการส่งออกโดยตรง
- (6) เร่งรัดการแก้ปัญหาภาคปฏิบัติด้านศุลกากรเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติต่างๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก ทั้งนี้ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาภาคปฏิบัติด้านศุลกากรขึ้นทำหน้าที่พิจารณาแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านศุลกากร เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และสามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้
- (7) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงนโยบายและมาตรการในการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยการ
 - ปรับปรุงกลยุทธการส่งออกโดยให้ความสำคัญด้านการเข้าหาผู้ซื้อในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น
 - ทำการติดต่อค้าขายกับประเทศสังคมนิยมและประเทศกำลังพัฒนาเพื่อขยายตลาดการค้าของไทย
 - พัฒนาบทบาทตัวแทนสำนักงานไทยในต่างประเทศ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนให้มีส่วนช่วยสนับสนุนเรื่องการติดต่อค้าขายและประสัมพันธ์ประเทศไทย

ข. การฟื้นฟูการลงทุน

- (1) ผลักดันให้มีการปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการลงทุนให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวยิ่งขึ้น โดยเสนอแนะให้จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อการลงทุนขึ้น ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งศูนย์ทั้ง 2 แห่งจะรวบรวมขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตของส่วนราชการต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน
- (2) สนับสนุนให้มีการแก้ไขปัญหาภาษีอากรที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการลงทุน
 - จัดตั้งคณะกรรมการการแก้ไขปัญหาภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนขึ้นเพื่อพิจารณาข้อร้องเรียนเรื่องภาษีของภาคเอกชนก่อนที่จะเสนอกระทรวงการคลังพิจารณา (ปัจจุบันยกเลิกแล้ว)
 - สนับสนุนให้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานภาษีอากรขึ้นเพื่อพิจารณาปัญหาภาษีของภาคเอกชนโดยกระทรวงการคลังเป็นเจ้าของเรื่องและมีผู้แทนภาคเอกชนเข้าร่วมด้วย
 - ผลักดันให้มีการปรับปรุงโครงสร้างภาษีขาเข้าให้สอดคล้องกับโครงสร้างอุตสาหกรรมภายในประเทศ
- (3) เสนอแนะให้มีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2521 เพื่อจูงใจให้มีการจัดตั้งในรูปแบบบริษัทมหาชนเพิ่มขึ้น
- (4) เสนอแนะให้มีการพิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการลงทุนของภาคเอกชนดังเช่น กรณีปัญหาการเลือกเครื่องมือเครื่องจักร และการตัดสินใจลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านพลังงาน ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐบาลยังไม่มีนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนพอเรื่องนี้ได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำการศึกษา

และเสนอแนะการกำหนดแนวนโยบายราคาน้ำมัน
เชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหินในภาค
อุตสาหกรรม

ค. การแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว

- (1) กรอ. ได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการร่วมภาครัฐบาลและ
เอกชนขึ้น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาแก้ไขปัญหาและ
เสนอแนะแนวทางการร่วมมือในด้านการท่องเที่ยว
ขึ้นโดยเฉพาะ งานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ การ
แก้ไขปัญหาภาษีโรงแรม การปรับปรุงธุรกิจนำเที่ยว
การปรับปรุงอัตราค่ากระแสไฟฟ้า เป็นต้น
- (2) เสนอแนะให้มีการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและ
กิจกรรมต่อเนื่อง โดยจัดการแสดงเพื่อส่งเสริมการ
ท่องเที่ยว การลงทุน รวมทั้งการแสดงสินค้าของไทย
ขึ้นในต่างประเทศ ทั้งนี้ ได้มอบให้การท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทยรับไปดำเนินการโดยร่วมมือกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชน
- (3) เสนอแนะให้มีการแก้ไขปัญหาเรื่องใบผ่านภาษีของ
ชาวต่างประเทศให้มีการดำเนินการที่รัดกุม ทั้งนี้
เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวของไทย

ง. การพัฒนาสถาบันภาคเอกชนไทย

- (1) เสนอแนะให้มีการพัฒนาสถาบันภาคเอกชนไทยให้มี
ความมั่นคงเป็นปึกแผ่น พิจารณาให้มีการยกฐานะ
สมาคมอุตสาหกรรมไทยให้เป็นสภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นสถาบันที่มีกฎหมายรับรอง
- (2) สนับสนุนและดูแล การดำเนินงานตามโครงการ
ความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐฯ เพื่อพัฒนา
สถาบันเอกชนไทย โดยตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นเพื่อ
ทำหน้าที่บริหารการดำเนินงานของโครงการดังกล่าว

(3) เสนอแนะให้จัดทำแผนพัฒนาสถาบันเอกชนไทยทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้มีบทบาททัดเทียมกับต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อค้าขายในอนาคต

จ. การเสริมสร้างบทบาททางเศรษฐกิจภาคต่างประเทศ

(1) มอบให้สถานทูตไทยในต่างประเทศให้ความสำคัญงานด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการเมืองด้วย รวมทั้งเสนอให้พัฒนาบทบาทของตัวแทนสำนักงานไทยในต่างประเทศให้มีส่วนช่วยสนับสนุนเรื่องการค้าขายและประชาสัมพันธ์ประเทศไทยด้วย

(2) จัดให้มีคณะผู้แทนภาคเอกชนร่วมเดินทางไปเยือนต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี เพื่อสร้างภาพพจน์ของประเทศไทยและพัฒนาภาคเอกชนให้เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ

(3) เสริมสร้างบทบาทของสถาบันเอกชนด้านเศรษฐกิจภาคต่างประเทศให้เพิ่มขึ้น เช่น มอบหมายให้ต้อนรับคณะนักลงทุนจากต่างประเทศที่มาเยือนประเทศไทย

ฉ. การเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร

(1) ชักชวนนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมทางการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร เป็นต้น

(2) สนับสนุนให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงตลาดสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(3) ผลักดันให้มีการปรับปรุงนโยบายด้านโรงฆ่าสัตว์ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ช. การพัฒนาอุตสาหกรรม

- (1) สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมและงานพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมแห่งใหม่
- (2) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมบางชนิดที่มีโครงสร้างอ่อนแอ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องไฟฟ้า อุตสาหกรรมโครงสร้างเหล็ก และอุตสาหกรรมทอกระสอบ เป็นต้น
- (3) ส่งเสริมการดำเนินงานด้านการประหยัดพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนให้มีการพิจารณลดหย่อนภาษีอากร สำหรับเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ประหยัดพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทยขึ้น
- (4) สนับสนุนให้มีโครงการประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีโครงการดีแต่ขาดหลักประกันเงินกู้

(4.2) งานต่างประเทศ

หอการค้าไทยได้จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมกิจกรรมของหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งอาเซียน (ASEAN - CCI) โดยสม่ำเสมอ การเข้าร่วมประชุมดังกล่าวนี้ นอกจากจะให้ประโยชน์แก่สมาชิกและประเทศชาติในด้านการขอสิทธิประโยชน์ทางการค้าและการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านอุตสาหกรรมแล้ว ยังได้มีโอกาสประชุมร่วมกับประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และประเทศภาคีสมาคมเศรษฐกิจยุโรป เพื่อเป็นการรักษาสหสิทธิประโยชน์ทางการค้าและอุตสาหกรรมของประเทศ และช่วยขยายการค้าให้กว้างขวางออกไป

สำหรับการประชุม ASEAN - CCI มีการเจรจาในด้านสิทธิพิเศษทางการค้าอาเซียนมีการตั้งชมรมสินค้าแห่งอาเซียนขึ้น และมีการพิจารณาร่วมกันในการพัฒนาการขนส่งสินค้าทางเรือให้มีความคล่องตัว รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย

5.1.2 สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประกอบไปด้วยสมาชิก 4 พวก คือ

- (ก) สมาชิกของหอการค้าไทย ไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสภาหอการค้าทั้งหมด
- (ข) ผู้แทนจากหอการค้าต่างประเทศ หอละ 5 คน
- (ค) ผู้แทนจากสมาคมการค้า สมาคมละ 2 คน
- (ง) ผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ แห่งละ 2 คน และสมาชิกสมทบ คือ ผู้แทนจากบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(1) ความเป็นมา

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 การค้าขายของประเทศไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศคึกคักมาก มีทั้งพ่อค้าชาวไทย พ่อค้าชาวต่างประเทศ บริษัทเดินเรือในมหาสมุทร ธนาคาร และการประกันภัย ประกอบการมากในช่วงนั้นระบบการค้าของไทยเสรีมาก จึงเปิดโอกาสให้พ่อค้าบางคนไม่สุจริตทำการปลอมปนคุณภาพสินค้า ทำให้ชาวต่างชาติขาดความเชื่อถือสินค้าไทยมีผลกระทบต่อการค้าของไทยอย่างมาก รัฐบาลเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องมีการป้องกันมิให้มีการปฏิบัติเช่นนี้อีก จึงได้จัดตั้งสภาการค้าขึ้นในวันที่ 29 กันยายน 2497 ให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาข้อเท็จจริงในเรื่องเกี่ยวกับการค้าทุกสาขาอาชีพ โดยร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการค้าจัดระเบียบการค้า ต่อมาในพ.ศ. 2509 สภาหอการค้ายุบไป และตั้งเป็นสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยแทน

(2) หน้าที่ตามกฎหมายของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- (2.1) ส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินและการเศรษฐกิจทั่วไป เช่น รวบรวมสถิติต่างๆ เผยแพร่ข่าวสารการค้าวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการค้า จัดทำพิพิธภัณฑสถานสินค้า จัดแสดงสินค้า จัดตั้งอนุญาโตตุลาการทางการค้า
- (2.2) ให้คำปรึกษาเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองให้รัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินและการเศรษฐกิจ
- (2.3) ประสานงานเกี่ยวกับการค้าระหว่างผู้ค้าภายในและภายนอกประเทศ

- (2.4) ประสานงานการค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินระหว่างผู้ค้า
กับราชการ
- (2.5) เจรจา ประนีประนอมระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง และระหว่างการจ้าง
และการว่าจ้าง
- (2.6) ปฏิบัติการอื่นๆ ตามแต่กฎหมายระบุไว้ หรือที่ราชการจะมอบหมาย
ให้

อาจเปรียบเทียบบทบาทของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าฯ ได้ดังนี้

- (ก) ความแตกต่างด้านองค์ประกอบ โดยหอการค้าไทยจะมีสมาชิกเป็นคน
ไทยทั้งหมด คนต่างชาติเป็นเพียงสมาชิกสมทบ แต่สภาหอการค้าฯ
ประกอบไปด้วยบุคคล 4 ประเภท
- (ข) หอการค้าไทยมีวัตถุประสงค์เสริมสร้างและพัฒนาการค้า อุตสาหกรรม
การเกษตร การเงินและเศรษฐกิจระหว่างมวลชนชาวไทย อบรม
ทางด้านพาณิชย์ จัดแสดงสินค้าไทยและอื่นๆ แต่สภาหอการค้าฯ เป็น
องค์การกลางของการค้า และเป็นที่ยอมรับของพ่อค้านานาชาติเพื่อ
ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและเอกชน ส่งเสริมและ
เสริมสร้างมาตรการระหว่างประเทศ
- (ค) หอการค้าไทยมีหน้าที่ออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าเพื่อช่วยเหลือ
รัฐบาลลดภาษีอากรบางประเภท แต่สภาหอการค้าฯ จะตรวจตราด้าน
มาตรฐานสินค้าต่างๆ
- (ง) หอการค้าไทย ชักชวนให้พ่อค้าไทยในภูมิภาครวมตัวจัดตั้งหอการค้า
จังหวัด เพื่อเตรียมไว้สมทบกับสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในการ
ต่อรองกับพ่อค้าต่างชาติ แต่สภาหอการค้าฯ จะเป็นผู้ร่วมผู้ค้าสินค้า
แต่ละชนิดให้อยู่ให้อาณัติเดียวกัน และรวมพลังกำลังเจรจาซื้อขาย
สินค้ากับต่างประเทศ ทำให้อำนาจการต่อรองสูงขึ้นและเสียเปรียบ
น้อยลง

5.1.3 หอการค้าต่างประเทศ

เป็นหอการค้าของแต่ละประเทศที่เข้ามาจัดตั้งในประเทศไทย โดยตั้งได้ประเทศ
ละหนึ่งหอ ปัจจุบันมี 10 หอ หอการค้าต่างประเทศจะเป็นตัวเชื่อมในการรักษาผลประโยชน์

และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง วัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง มีดังนี้

- (1) เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ของสมาชิกและนักธุรกิจต่างประเทศ
- (2) ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ โดยมีคณะกรรมการของหอการค้าดำเนินงานเชื่อมโยงในการทำสัญญาทางการค้าระหว่างนักธุรกิจของไทยและต่างประเทศ
- (3) สนับสนุนช่วยเหลือทางด้านตลาด โดยให้ข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เกี่ยวกับภาวะการค้าและภาวะตลาดที่เกี่ยวกับนักธุรกิจในประเทศไทย จัดทำทำเนียบ (Directory) ของผู้ผลิตในประเทศไทย พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดที่จะติดต่อ ประเภทของสินค้า เพื่อเผยแพร่แก่ลูกค้าในต่างประเทศ รวมถึงการร่วมมือในการจัดแสดงสินค้าในต่างประเทศด้วย

5.1.4 หอการค้าจังหวัด

คือ หอการค้าที่ประกอบด้วยสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มีหอการค้าตั้งอยู่ มีวัตถุประสงค์และหน้าที่เช่นเดียวกับหอการค้าไทย จะมีเพียงจังหวัดละหนึ่งหอเท่านั้น การที่ต้องมีหอการค้าจังหวัด เนื่องจากสินค้าไทยแต่ละชนิดมีท้องที่แหล่งผลิตแตกต่างกัน รายละเอียดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ปริมาณต้นทุน หรืออุปสรรคต่างๆ ดังนั้นจึงต้องอาศัยข้อมูลเหล่านี้จากหอการค้าจังหวัดแต่ละจังหวัด

5.1.5 สมาคมการค้า

วัตถุประสงค์ของสมาคมการค้าต่างๆ ส่วนใหญ่จะดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกทั้งหมด และขึ้นอยู่กับการประกอบกิจการของสมาคมแต่ละสมาคม อาจสรุปได้ดังนี้

- (1) เพื่อส่งเสริมการประกอบการวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสมาชิก เช่น การดำเนินงานในด้านสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรมบริการ และการเงิน และให้การช่วยเหลือสนับสนุนสมาชิกในการเจรจา แก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่างๆ กับบุคคลภายนอกเพื่อประโยชน์ร่วมกัน
- (2) ทำการ วิจัย ค้นคว้า เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคทางการผลิต การค้า ของบรรดาสมาชิกของสมาคม และทำการอบรมวิชาการสมัยใหม่ให้แก่สมาชิก เพื่อความเจริญก้าวหน้าและสามารถแข่งขัน

ผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ ตลอดจนการให้ข่าวสารต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่สมาชิก

- (3) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมกิจการของสมาชิกสมาคมในด้านต่างๆ รวมทั้งการประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิก หรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอก และทำความตกลง หรือวางระเบียบให้สมาชิกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ

เป็นตัวแทนของสมาชิกในการเจรจาทางการค้ากับต่างประเทศ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก รวมถึงการควบคุมและกำหนดมาตรฐานของสินค้า ซึ่งจะมีผลต่อการขยายและรักษาตลาดต่างประเทศ

5.1.6 สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ใน พ.ศ. 2510 ภาคเอกชนที่ประกอบการอุตสาหกรรมของประเทศไทย ได้ก่อตั้ง “สมาคมอุตสาหกรรมไทย” ขึ้นและแปรสภาพเป็น “สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” ในพ.ศ. 2530 ตามพระราชบัญญัติ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530 โดยกำหนดให้ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม” เป็นผู้ดูแลตามพระราชบัญญัตินี้

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงเป็นศูนย์กลางในการรวมตัวของบรรดาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมของประเทศไทย ได้มีการจัดรวมอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันให้เป็น “กลุ่มอุตสาหกรรม” และที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันให้เป็น “สภาอุตสาหกรรม” และที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันให้เป็น “สภาอุตสาหกรรมจังหวัด” ปัจจุบัน (ธันวาคม 2550) ทุกจังหวัดจะมีสภาอุตสาหกรรมจังหวัดยกเว้นจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งมีจำนวนผู้ประกอบการน้อย

บทบาทของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่มีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม แบ่งเป็นช่วงการพัฒนาตามแต่ละเวลาตามแผนพัฒนาฯ ได้

พ.ศ. 2504 - 2509 ในช่วงนี้จะเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructure)

พ.ศ. 2510 - 2514 จะเน้นการกระจายผลการพัฒนาออกทั่วประเทศ การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การก่อตั้งรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ. 2515 - 2519 เน้นการลดช่องว่าง เพิ่มการกระจายรายได้ของประชากร เพิ่มผลผลิตและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้ความสำคัญต่อการส่งออกมากขึ้น

พ.ศ. 2520 - 2524 เน้นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ มีการสร้างงานในชนบท ส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออก เร่งพัฒนาพลังงานจากปิโตรเลียม

พ.ศ. 2525 - 2529 เน้นบทบาทภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
มากขึ้น

พ.ศ. 2530 - 2534 เน้นการพัฒนาคุณภาพสินค้าส่งออก การพัฒนาคุณภาพ
ทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มการสร้างงานในชนบท แก้ปัญหาดุลการค้า ปัญหาการว่างงาน การ
ลงทุนจากต่างประเทศขยายตัวมาก ทำให้เกิดการขาดแคลนบริการโครงสร้างพื้นฐาน

พ.ศ. 2535 - 2539 เน้นการเร่งกระจายรายได้และกระจายความเจริญออกสู่
ภูมิภาค เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในตลาดโลก เพิ่มบทบาทของ
ภาคเอกชน และปรับบทบาทภาครัฐมาเป็นผู้สนับสนุนแทนการเน้นการควบคุม ปรับประเทศไทยให้
เป็นศูนย์กลางการเงินและตลาดหุ้นสากล เริ่มเปลี่ยนจากการเน้นการใช้แรงงานมาเป็น
อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ ปิโตรเลียม และเครื่องจักร
เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. 2540 - 2549 เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นฐานในการพัฒนา
อุตสาหกรรมเป็นช่วงที่ประเทศเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจมีการหดตัวทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง
อุตสาหกรรมและกิจการที่ได้รับผลกระทบสูงสุด คือ การก่อสร้าง และการเงิน มีการจัดทำแผน
ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมใน 13 สาขาหลัก มุ่งเน้นพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการผลิต การ
ตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าส่งออก จัดเตรียมกลไกรองรับระบบการแข่งขันเสรี

กิจการอุตสาหกรรมของประเทศในด้านนโยบาย ส่วนหนึ่งอยู่ภายใต้การบริหาร
จัดการของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นภาครัฐบาล แต่ส่วนสำคัญมาก ก็คือ การรวมตัวของ
ภาคเอกชน คือ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แม้ว่าธุรกิจอุตสาหกรรมในประเทศไทยจะ
ไม่ได้เป็นสมาชิกของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยทั้งหมด แต่ส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก
มีบทบาทร่วมกันในการบริหารจัดการ เพื่อให้กิจการอุตสาหกรรมของประเทศดำเนินไปใน
ทิศทางเดียวกัน และมีมาตรฐานระดับโลกเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก สภา
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงเป็นองค์กรภาคเอกชนที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในภาคเศรษฐกิจ
ของประเทศ

อย่างไรก็ดี ในวันที่ 6 - 7 มิถุนายน 2549 สภาอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
ไทยได้จัดให้มีการสัมมนากรรมการสภาอุตสาหกรรมภาค สรุปย่อได้ดังนี้

จากการที่รัฐบาลมีแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งหวังให้ภูมิภาคต่าง ๆ
ในประเทศมีศักยภาพ และสามารถปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สภา
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงดำเนินการตามแนวนโยบายของรัฐบาล โดยผ่านสายงานสภา

อุตสาหกรรมจังหวัด ด้วยการเพิ่มความเข้มแข็งของภาคเอกชนในการรวมตัวกันเป็นกลุ่มจังหวัด (คลัสเตอร์ - cluster) ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับแผนการปฏิบัติราชการ และแผนบริหารราชการแผ่นดิน ขณะเดียวกันก็ให้จังหวัดได้ตระหนักถึงศักยภาพและทรัพยากรในจังหวัด เพื่อพัฒนาให้ศักยภาพได้สูงสุด การรวมกันเป็นกลุ่มจังหวัด (cluster) จะเป็นการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมในคลัสเตอร์ให้เกิดความเหนียวแน่น และสามารถแข่งขันในระดับประเทศ ซึ่งการดำเนินงานของสภาอุตสาหกรรมจังหวัด กลุ่มจังหวัด (คลัสเตอร์) จะเป็นพื้นฐานในการสนับสนุนการดำเนินงานของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ที่มา. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2549). สรุปการสัมมนากรรมการสภาอุตสาหกรรมภาค “โครงการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของคลัสเตอร์กลุ่มจังหวัด”. วันที่ 6 - 7 มิถุนายน 2549 ณ ห้องราชาวดี โรงแรม Long Beach Garden จัดโดย ฝ่ายกิจการสภาจังหวัดและงานทะเบียน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

5.1.7 สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม

สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2533 ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และองค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา (USAID) ในขณะนั้นมีฐานะเป็นโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม มีเป้าหมายเพื่อรณรงค์ให้ภาคอุตสาหกรรมเกิดความตื่นตัวในปัญหาสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงาน ต่อมาเมื่อความสนับสนุนจาก USAID สิ้นสุดลงในเดือนกันยายน 2538 โครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ได้รวมเข้าอยู่ในโครงสร้างของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในเดือนกรกฎาคม 2541

สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ภายใต้การบริหารของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่ให้บริการทางวิชาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม โดยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่สมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 5,000 ราย จำแนกได้เป็น กลุ่มอุตสาหกรรม และสภาอุตสาหกรรมจังหวัด นอกจากนี้ ยังเป็นทำหน้าที่ประสานความสัมพันธ์ ระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชนต่างๆ สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม มีความมุ่งมั่นที่จะมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ในภูมิภาคนี้

วัตถุประสงค์

รณรงค์ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกิดการตื่นตัวต่อปัญหา และวิธีการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ตลอดจนปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการ สนับสนุนด้านวิชาการแก่ผู้ประกอบการ และประสานงานถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ปลอดภัยพิชิตด้วยการจัดทำโครงการสาธิตต่างๆในระดับโรงงาน

นโยบาย

1. ส่งเสริม รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกฯ
2. พัฒนาคุณภาพบุคลากรของสมาชิกในด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติของราชการ และความรู้ใหม่ๆ อันเป็นวิทยากรที่ก้าวหน้าทันสมัย ในการบริหารงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม
3. รณรงค์ด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นหนทางสู่มาตรฐานในระดับสากล
- (4) ให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่กลุ่มสมาชิกสภาอุตสาหกรรม

5.2 หน่วยงานทางการเงิน

เนื่องจากประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (Open economy) ความสัมพันธ์ทางการผลิตและการค้าที่ไทยมีต่อประเทศต่างๆ จึงมีความสำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจไทยนั้น องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งก็เป็นผลสืบเนื่องมาจาก “การกระตุ้นของพลังทางการเงิน” ที่สถาบันการเงินภายในประเทศ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทการเงินต่างๆ ได้ใช้มาตรการทางการเงินทั้งในรูปแบบของอำนวยการสินเชื่อและการบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการค้าระหว่างประเทศ และโดยที่ภาคการค้าระหว่างมีพื้นฐานต้องอาศัยสภาพคล่องทางการเงิน การให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกและนำเข้า ตลอดจนการให้บริการค้าประกันหรือเป็นตัวกลาง (intermediate) ในการโอนเอกสารสำคัญทางการค้าระหว่าง เช่น L/C โดยสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ ทำให้สภาพคล่องทางการค้าดำเนินไปได้อย่างสะดวก และก่อให้เกิดผลดีต่อโครงการพัฒนาทางการค้าระหว่างประเทศ จึงอาจกล่าวได้ว่า สถาบันการเงินนั้นทำหน้าที่เป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญที่สุดต่อการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศ

นอกจากนั้น ในการดำเนินธุรกิจการส่งออกในปัจจุบัน แม้ว่าผู้ส่งออกจะต้องการให้ผู้ซื้อชำระค่าสินค้าล่วงหน้า หรือให้ผู้ซื้อชำระสินค้าโดยการให้เปิด L/C ชนิดเพิกถอนไม่ได้ แต่ในภาวะที่ตลาดมีการแข่งขันกันมาก การที่จะกำหนดให้ผู้ซื้อชำระค่าสินค้าด้วยวิธีดังกล่าวย่อมทำได้ไม่ทุกกรณี โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าประเภทอุตสาหกรรมที่ผู้ส่งออกมักจะต้องมีการให้สินเชื่อแก่ผู้ซื้อ และมีเงินทุนจำกัดผู้ส่งออกจึงมักจะมีปัญหาด้านเงินทุนหมุนเวียนในช่วงจัดเตรียมสินค้าเพื่อส่งออก และช่วงที่ยังไม่ได้รับชำระค่าสินค้า ดังนั้นผู้ส่งออกจึงต้องแสวงหาเงินทุนในรูปแบบสินเชื่อเพื่อการส่งออก ในช่วงก่อนสินค้าลงเรือ (Pre - shipment Credits) และในสินเชื่อเพื่อการส่งออกในช่วงหลังสินค้าลงเรือ (Post - shipment Credits)

อาจจำแนกบทบาทของสถาบันการเงินซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการส่งเสริมการส่งออกได้ดังนี้

5.2.1 ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มให้บริการสินเชื่อเพื่อการส่งออกด้วยการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออกตั้งแต่ปี 2499 โดยเริ่มจากการค้าข้าวก่อน ต่อมาในปี 2501 การให้สินเชื่อของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ขยายบริการออกไปยังสินค้าส่งออกต่างๆ ทั่วไป และปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้บริการสินเชื่อเพื่อการส่งออกโดยผ่านธนาคารพาณิชย์ ด้วยการคิดส่วนลดในอัตราร้อยละ 5 - 8 ต่อปี และกำหนดให้

ธนาคารพาณิชย์คิดอัตราซื้อลดจากผู้ส่งออกได้ไม่เกิน ร้อยละ 7 - 9 ต่อปี ตัวสัญญาใช้เงินที่จะนำมาขายช่วงลดได้จะต้องเป็นตัวที่ออกโดยส่งออกที่พึงเชื่อถือได้ และมีกำหนดชำระเงินไม่เกินวันที่ผู้ส่งออกได้รับชำระค่าสินค้า แต่ไม่เกิน 180 วัน นับตั้งแต่วันที่ออกตั๋วแลกเงินและกรณีตั๋วแลกเงินมีกำหนดเวลา (Usance Export Bill) ให้ถือว่ามีการชำระเงินไม่เกิน 10 วัน นับตั้งแต่วันครบกำหนดตามตั๋วแลกเงิน

สำหรับตัวที่ออกโดยผู้ส่งออกนั้นจะต้องออกตามเอกสาร ดังนี้

1. เลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ชนิดเพิกถอนไม่ได้ที่เปิดมาเป็นสินค้า
2. สัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อ (Order) ที่ได้รับจากผู้ส่งสินค้าในต่างประเทศ
3. ตั๋วแลกเงินที่เกิดจากการส่งออกที่มีกำหนดเวลาชำระเงิน (Usance Export Bill)
4. ใบรับฝากสินค้าหรือเอกสารซึ่งเป็นหลักฐานแสดงว่ามีสินค้าที่จะส่งออกเก็บรักษาไว้ในสถานที่เก็บรักษาสินค้าที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความเชื่อถือและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว
5. เลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ชนิดเพิกถอนไม่ได้ ที่เปิดมาเป็นคำสั่งซื้อซึ่งได้มีใบรับฝากสินค้าที่ได้นำมาประกอบการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งได้นำมาขายช่วงลดตามข้อ 4

ตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับจะต้องถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินวันที่ผู้ส่งออกจะได้รับชำระค่าสินค้าและต้องไม่เกิน 180 วัน นับแต่วันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับช่วงซื้อลดธนาคารแห่งประเทศไทยรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นจำนวนเงินตามประเภทของเอกสารประกอบตัว ดังนี้

1. ร้อยละ 90 ของจำนวนเงินตามตั๋วแลกเงิน
2. ร้อยละ 80 ของจำนวนเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิต
3. ร้อยละ 70 ของจำนวนเงินตามสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้า
4. ร้อยละ 40 ของมูลค่าสินค้าในใบรับฝากสินค้าเพื่อการส่งออกตามหลักฐานที่ธนาคารพาณิชย์ประเมินซึ่งต้องไม่เกินกว่าราคาตลาดของสินค้านั้นๆ
5. ร้อยละ 80 ของจำนวนเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิต สำหรับตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกเป็นคำสั่งซื้อ ซึ่งได้มีใบรับฝากสินค้าที่นำมาประกอบออกตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งได้นำมาขายช่วงลดตามข้อ 4 และได้มีการชำระหนี้

ตามตัวสัญญาใช้เงินแล้ว แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 80 ของมูลค่าสินค้า โดยคำนวณจากปริมาณของสินค้าคงเหลือในใบรับฝากสินค้า ตามราคาต่อหน่วยในเลตเตอร์ออฟเครดิต

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้ดำเนินการปรับปรุงการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินสำหรับสินค้าออก เช่น การเพิ่มวงเงินรับซื้อลดตัวสัญญาใช้เงิน การพิจารณาให้ความช่วยเหลือหลังการส่งออก (Post - shipment Credits) ให้เพียงพอตามความจำเป็น และนำเงินส่วนที่เคยให้ความช่วยเหลือดังกล่าวไปให้ความช่วยเหลือช่วงก่อนการส่งออก (Pre - shipment Credits) แทนโดยจะให้ธนาคารพาณิชย์ทำการคัดเลือกตัวสัญญาที่ยังมีความจำเป็นต้องรับการช่วยเหลือหลังการส่งออก แล้วส่งไปให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุมัติโดยเร็ว การปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยซื้อลดและรับช่วงซื้อลด เพื่อให้ผู้ส่งออกรายย่อย (วงเงินไม่เกิน 5 ล้านบาท) และผู้ส่งออกตามบัญชีที่ 3 (สินค้าอุตสาหกรรมที่ยังไม่เคยมีการส่งออก) ได้รับประโยชน์มากกว่าผู้ส่งออกรายใหญ่ หรือผู้ส่งออกสินค้าทั่วไปโดยกำหนดอัตรารับช่วงซื้อลดให้อัตราพิเศษ

5.2.2 ธนาคารพาณิชย์

ในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ส่งออกนั้น สินเชื่อเพื่อการส่งออกจะนับว่ามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการส่งออก สินเชื่อประเภทนี้จะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ส่งออกโดยผ่านทางธนาคารพาณิชย์ ด้วยวิธีให้ธนาคารพาณิชย์กู้ยืมโดยใช้ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกเป็นหลักประกัน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ผู้ปล่อยสินเชื่อจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของ EXIM Bank Packing Credit เป็นสินเชื่อสำหรับผู้ขายหรือผู้ส่งออกเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการจัดหาสินค้าหรือจัดหาวัตถุดิบสำหรับผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก

ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันการเงินที่ให้บริการด้านเงินฝากและด้านสินเชื่อประเภทต่างๆ รวมถึงสินเชื่อเพื่อการส่งออก

ลักษณะของสินเชื่อเพื่อการส่งออก

สินเชื่อเพื่อการส่งออกสามารถ จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. สินเชื่อก่อนการส่งออก (Pre - Export Financing หรือ Pre - Shipment Financing)
2. สินเชื่อหลังการส่งออก (Post - Export Financing หรือ Post - Shipment Financing)

1. สินเชื่อก่อนการส่งออก เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ประกอบการมีความจำเป็นหรือต้องการเงินทุนหมุนเวียน ภายหลังจากที่ได้รับคำสั่งซื้อสินค้าจากผู้ซื้อแล้ว แต่ขาดเงินทุนในการที่จะนำไปซื้อวัตถุดิบเพื่อนำไปใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก หรือเพื่อนำไปซื้อสินค้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกต่อไปยังต่างประเทศ โดยผู้ส่งออกสามารถนำเอกสาร อันได้แก่ ใบรับจำหน่ายสินค้า/ใบประทวนสินค้า ซึ่งส่วนใหญ่ใช้กับสินค้าด้านการเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น หรือใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หรือสัญญาซื้อขาย (Contract) หรือ เลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) มาเป็นเอกสารประกอบในการขอสินเชื่อดังกล่าว ซึ่งเรียกว่า สินเชื่อแพ็คเกจเครดิต ได้ทั้งจากธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเพื่อการส่งออกนำเข้าแห่งประเทศไทย ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1.1 สินเชื่อแพ็คเกจเครดิตแบบกู้จากธนาคารพาณิชย์ หรือสินเชื่อเพื่อเตรียมการส่งออกจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เป็นสินเชื่อสำหรับผู้ส่งออกสินค้าทุกชนิด เช่น สินค้าเกษตรหรือสินค้าอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยธนาคารและผู้ประกอบการจะเป็นผู้ร่วมกันกำหนดขนาดของวงเงินที่เหมาะสม และอายุสูงสุดของตัวเงินที่จะเบิกเงินกู้แต่ละครั้งไว้ตั้งแต่แรก อายุสูงสุดไม่เกิน 180 วัน ทั้งนี้ จำนวนเงินที่เบิกแต่ละครั้งเบิกได้ร้อยละ 80 ของมูลค่าใน L/C หรือร้อยละ 70 ของสัญญาซื้อขาย หรือคำสั่งซื้อ หรือร้อยละ 60 ของมูลค่าตามใบรับจำหน่ายสินค้า หรือใบประทวนสินค้า อัตราส่วนอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับภาระและความเหมาะสม โดยอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารจะคิดจากผู้ประกอบการนั้นจะเป็นไปตามสภาวะของตลาดการเงิน โดยสินเชื่อประเภทนี้ผู้ประกอบการสามารถขอกู้ได้ทั้งในรูปแบบของสกุลเงินบาทและสกุลเงินต่างประเทศ กรณีสกุลเงินต่างประเทศแต่ละธนาคารจะเป็นผู้กำหนด

การขอใช้วงเงิน

1.1.1 หลังจากที่ธนาคาร ได้อนุมัติวงเงินและจัดทำสัญญาเรียบร้อยแล้ว เมื่อผู้ส่งออกได้รับ L/C หรือสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อ ผู้ส่งออกสามารถนำเอกสารเหล่านี้มาใช้ประกอบการเบิกเงินกู้จากวงเงินดังกล่าว

1.1.2 ในการเบิกเงินกู้แต่ละครั้ง ผู้ส่งออกจะต้องออกตัวสัญญาใช้เงิน (P/N) เป็นสกุลเงินบาทให้ไว้กับธนาคารเป็นจำนวนตามอัตราส่วนของมูลค่าใน L/C หรือสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อ ระยะเวลาชำระหนี้สูงสุดตามตัวสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับจะเท่ากับ

- 1) วันหมดอายุของเลตเตอร์ออฟเครดิต หรือ L/C ในกรณีผู้ส่งออกขอสินเชื่อ โดยใช้เลตเตอร์ออฟเครดิตเป็นเอกสารประกอบในการขอกู้ หรือเท่ากับ
- 2) วันสุดท้ายของการส่งมอบสินค้าบวก 10 วัน ในกรณีผู้ส่งออกขอสินเชื่อโดยใช้สัญญาซื้อขาย หรือคำสั่งซื้อเป็นเอกสารประกอบในการขอกู้ โดยระยะเวลาชำระหนี้สูงสุดจะไม่เกิน 180 วัน

1.1.3 เมื่อผู้ส่งออกได้ทำการส่งสินค้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ส่งออกมีหน้าที่ต้องจัดทำ จัดหาเอกสารการส่งออกเพื่อส่งให้แก่ผู้ซื้อในต่างประเทศ โดยผ่านธนาคารที่ได้ให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออก นอกจากนี้ ผู้ส่งออกยังสามารถร้องขอให้ธนาคารนั้นรับซื้อเอกสารการส่งออก และนำเงินบาทที่ได้จากการขายเอกสารส่งออกมาชำระหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงิน และเงินส่วนที่เหลือเป็นของผู้ส่งออก

1.1.4 วงเงินที่ผู้ส่งออกได้รับจากธนาคาร เป็นวงเงินหมุนเวียน หรือ Revolving Line of Credit ซึ่งหลังจากชำระเงินกู้ที่คงค้างอยู่แล้ว วงเงินนี้สามารถชำระรับการใช้ได้ตามเอกสารการสั่งซื้อรายต่อไปได้

1.2 สินเชื่อแพ็คเกจเครดิตจากธนาคารพาณิชย์ร่วมกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เป็นสินเชื่อที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ให้เงินกู้ดอกเบี้ยผ่อนปรนแก่ผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกผ่านธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ผู้ประกอบการนำเงินไปใช้หมุนเวียน

วัตถุประสงค์ของสินเชื่อแพ็คเกจเครดิต เพื่อลดต้นทุนทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการ โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ให้กู้แก่ธนาคารพาณิชย์ เป็นเงินบาทในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยรวมกับเงินของธนาคารพาณิชย์ส่วนหนึ่งและให้กู้ต่อแก่ผู้ส่งออก ในอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในตลาดการเงิน อายุสูงสุดของตัวเงินที่ผู้ประกอบการสามารถขอกู้ได้ คือ ไม่เกิน 180 วัน และจำนวนเงินที่เบิกแต่ละครั้งจะเบิกได้ร้อยละ 80 ของมูลค่าใน L/C หรือร้อยละ 70 ของสัญญา

ซื้อขายหรือคำสั่งซื้อหรือร้อยละ 60 ของมูลค่าตามใบรับจำหน่ายสินค้า หรือใบประทวนสินค้า โดยอัตราส่วนนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

การใช้วงเงิน

ก. ผู้ประกอบการต้องติดต่อขอวงเงินแพ็คเกจเครดิต ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้พิจารณาอนุมัติวงเงินและรายละเอียดของวงเงิน

ข. ผู้ประกอบการต้องขออนุมัติเป็นผู้ที่พึงเชื่อถือได้ตามระเบียบที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยกำหนด โดยส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ผ่านธนาคารพาณิชย์

- รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ส่งออก/ผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรม
- สำเนาหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์
- สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับล่าสุด
- สำเนาหนังสือรับรองตราสำคัญของบริษัท
- สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี
- สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (รง.4) (ถ้ามี)
- สำเนาบัตรส่งเสริมการลงทุน (ถ้ามี)

ค. ภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติเรื่องวงเงินจากธนาคารพาณิชย์ และได้รับอนุมัติเป็นผู้ที่พึงเชื่อถือได้จากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยแล้ว ผู้ประกอบการสามารถนำเอกสารประกอบ อันได้แก่ เลตเตอร์ออฟเครดิต หรือสัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อ หรือใบรับจำหน่ายสินค้า หรือใบประทวนสินค้า มาใช้ประกอบการเบิกเงินกู้พร้อมทั้งออกตัวสัญญาใช้เงิน หรือ P/N ให้ธนาคารพาณิชย์ และธนาคารพาณิชย์ก็จะออกตัวสัญญาใช้เงินเพื่อขอกู้เงินส่วนหนึ่งจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ตามสัดส่วนที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ง. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย จะจ่ายเงินให้ธนาคารพาณิชย์เป็นมูลค่าตามใน P/N ของธนาคารพาณิชย์ และรวมกับเงินอีกส่วนของธนาคารพาณิชย์เอง เพื่อให้ผู้ประกอบการนำไปจัดซื้อ จัดหาสินค้าเพื่อเตรียมการส่งออก

จ. ภายหลังจากผู้ประกอบการได้รับเงินกู้แล้ว ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ดังต่อไปนี้

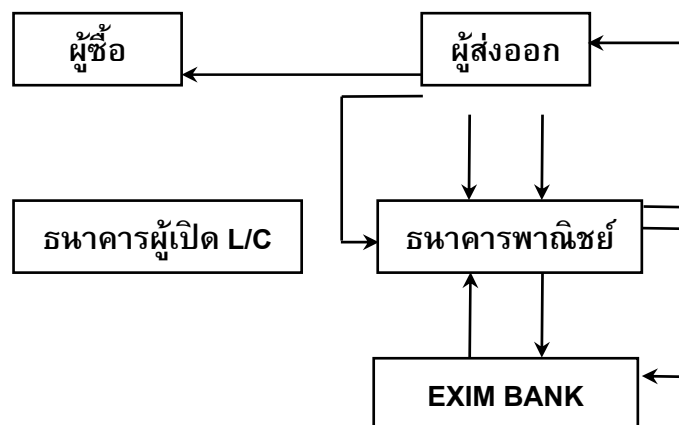
- ต้องส่งรายงานการใช้จ่ายเงิน หรือ Stock List ภายใน 30 วัน นับจากวันกู้ให้แก่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย โดยผ่านธนาคารพาณิชย์ระบุรายละเอียดการใช้จ่ายเงินตามที่ได้ขอกู้ไปตามความเป็นจริง จำนวนเงินใช้จ่ายที่ระบุในรายงานการใช้จ่ายเงินต้องไม่น้อยกว่าจำนวนที่ขอกู้ ในกรณีนี้ หากผู้ประกอบการไม่จัดส่งรายงานการใช้จ่ายเงินภายใน 30 วันนับจากวันกู้ ณ วันที่ 31 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะเรียกต้นเงินคืนพร้อมดอกเบี้ย และคิดเบี้ยปรับทันที

- ต้องดำรงไว้หรือสามารถใช้ธนาคารตรวจสอบได้ถึงปริมาณสินค้าหรือวัตถุดิบที่ได้จากการนำเงินกู้ไปจัดซื้อ และผู้ประกอบการต้องมีการจัดทำทะเบียน หรือบัญชีคุมยอดสินค้า เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของธนาคารตรวจสอบ

- ต้องจัดให้มีการส่งสินค้าออกและให้ได้เงินตราต่างประเทศกลับเข้ามายังประเทศไทย ภายใน 60 วัน นับจากวันที่เงินกู้ครบกำหนด กรณีการขอผ่อนผันของผู้ประกอบการ ขึ้นอยู่กับเหตุผลและดุลยพินิจของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ หากผู้ประกอบการปฏิบัติผิดระเบียบตามหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดในข้อใดข้อหนึ่งแล้ว จะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละต่อปีตามที่ได้กำหนดไว้ในขณะนั้นๆ ให้แก่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

จ. ภายหลังจากผู้ส่งออกส่งสินค้าไปเรียบร้อยแล้ว สามารถนำเอกสารส่งออกมายกกับธนาคารพาณิชย์ และหากธนาคารพาณิชย์รับซื้อเอกสารส่งออกแล้ว จะนำเงินที่ได้มาชำระหนี้แฟรงกิงเครดิต จำนวนเงินส่วนที่เหลือจึงจ่ายให้ผู้ส่งออก

ข. จากนั้นธนาคารพาณิชย์จะชำระคืนเงินกู้ที่เกี่ยวกับการส่งออก รายการนี้ให้แก่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการใช้วงเงิน

1.3 สินเชื่อแพ็คเกจเครดิตแบบกู้ตรงจากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนส่วนหนึ่งจากธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้ประกอบการจะติดต่อขออนุมัติวงเงินสินเชื่อ และขออนุมัติเป็นผู้ที่พึงเชื่อถือได้จากธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยโดยตรง โดยผู้ประกอบการจะได้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในตลาดการเงิน ซึ่งถูกกำหนดเพดานสูงสุดไว้โดยธนาคารแห่งประเทศไทยในอัตราเดียวกับกรณีการขอกู้แพ็คเกจเครดิตจากธนาคารพาณิชย์ ร่วมกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังต้องมีหน้าที่ที่ตอบปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดเช่นเดียวกับข้อกำหนดของสินเชื่อแพ็คเกจเครดิตที่กู้จากธนาคารพาณิชย์ ร่วมกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยด้วย

สรุปข้อแตกต่างระหว่างแพ็คเกจเครดิตทั้ง 3 รูปแบบ

สินเชื่อ P/C แบบกู้จากธนาคารพาณิชย์ หรือสินเชื่อเพื่อเตรียมการส่งออก	สินเชื่อ P/C จากธนาคารพาณิชย์ ร่วมกับ ธสน.	สินเชื่อ P/C แบบกู้ตรงจาก ธสน.
1. แหล่งเงินทุนเป็นของธนาคารพาณิชย์ หรือ ธสน.เอง	1. แหล่งเงินทุนเป็นของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยผ่าน ธสน.และของธนาคารพาณิชย์อีกส่วนหนึ่ง	1. แหล่งเงินทุนเป็นของธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งเป็นของ ธสน.
2. ยื่นขอที่ธนาคารพาณิชย์ หรือ ธสน.	2. ยื่นขอโดยตรงกับธนาคารพาณิชย์	2. ยื่นขอโดยตรงกับ ธสน.
3. ไม่ต้องมีการขออนุมัติเป็นผู้ที่พึงเชื่อถือได้	3. ต้องมีการขออนุมัติเป็นผู้ที่พึงเชื่อถือได้ต่อ ธสน. โดยผ่านธนาคารพาณิชย์	3. ต้องมีการขออนุมัติเป็นผู้ที่พึงเชื่อถือได้จาก ธสน. โดยตรง
4. อัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามสถานะของตลาดการเงิน และกำหนดโดยแต่ละ	4. อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถานะของตลาดการเงิน และกำหนดเพดานสูงสุดโดย	4. อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถานะของตลาดการเงิน และกำหนดเพดานสูงสุดโดย

สินเชื่อ P/C แบบกู้จาก ธนาคารพาณิชย์ หรือ สินเชื่อเพื่อเตรียมการ ส่งออก	สินเชื่อ P/C จาก ธนาคารพาณิชย์ ร่วมกับ ธสน.	สินเชื่อ P/C แบบกู้ตรง จาก ธสน.
ธนาคาร	ธนาคารแห่งประเทศไทย	ธนาคารแห่งประเทศไทย
5. ไม่มีกำหนดให้จัดส่ง รายงานการใช้จ่ายเงิน (STOCK LIST)	5. ต้องมีการจัดส่งรายงาน การใช้จ่ายเงิน (STOCK LIST)	5. ต้องมีการจัดส่งรายงาน การใช้จ่ายเงิน (STOCK LIST)
6. ไม่ต้องมีการตรวจสอบสินค้า ทะเบียน หรือบัญชีคุมยอด สินค้า	6. ต้องมีการตรวจสอบสินค้า ทะเบียน หรือบัญชีคุมยอด สินค้า	6. ต้องมีการตรวจสอบสินค้า ทะเบียน หรือบัญชีคุมยอด สินค้า
7. ไม่มีการคิดเบี้ยปรับ	7. มีการคิดเบี้ยปรับในกรณี ปฏิบัติผิดระเบียบ	7. มีการคิดเบี้ยปรับในกรณี ปฏิบัติผิดระเบียบ

2. สินเชื่อหลังการส่งออก (Post - Export Financing หรือ Post - Shipment Financing) เป็นสินเชื่อเพื่อการส่งออกอีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากต่อผู้ส่งออก เพราะผู้ประกอบการส่งออกมักจะมีคู่ค้าอยู่หลายราย และมีคำสั่งซื้อที่รอการส่งออกอยู่อีกจำนวนหนึ่ง หรือสินค้าคงคลังที่ส่งออกไปเรียบร้อยแล้ว เป็นการขายแบบให้เครดิตการชำระเงินแก่ผู้ซื้อ เนื่องจากภาวะการแข่งขันทางการค้าหรือมีความจำเป็นที่ต้องการใช้เงินเพื่อกิจการภายในของบริษัท ทำให้ไม่สามารถที่จะรอให้ผู้ซื้อต่างประเทศชำระเงินตามเอกสารส่งออกได้

ด้วยเหตุนี้ ธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย จึงมีบริการสินเชื่อหลังการส่งออก ซึ่งเรียกว่า “บริการรับซื้อตั๋วสินค้าออก” ไว้ให้บริการแก่ผู้ส่งออกเพื่อผู้ส่งออกสามารถนำเงินไปใช้หมุนเวียนในธุรกิจได้เร็วขึ้น หลังจากที่มีการจัดส่งสินค้าลงเรือถูกต้องตามเงื่อนไขแล้ว โดยประเภทของตั๋วสินค้าออกอาจเป็นประเภทตั๋วสินค้าออกที่มี L/C และไม่มี L/C และประเภทที่มีกำหนดชำระเงินทันที (Sign Bill) หรือที่มีกำหนดเวลาชำระเงิน (Usance Bill) ไม่เกิน 180 วัน

ปกติธนาคารจะรับซื้อตั๋วสินค้าจากผู้ส่งออกเต็มจำนวนของมูลค่าสินค้า โดยคิดเป็นดอกเบี๋ยกรณีตั๋วสินค้าออกเป็น Sight Bill และคิดเป็นอัตราส่วนลดกรณีตั๋วสินค้าออกเป็น Usance Bill ตามอัตราที่แต่ละธนาคารเป็นผู้กำหนด

การให้บริการรับซื้อตั๋วสินค้าออก

ผู้ส่งออกสามารถใช้บริการได้ในลักษณะ ดังนี้

1. ใช้บริการรับซื้อตั๋วสินค้าออกต่อเนื่องจากสินเชื่อแพคกิ้งเครดิตหรือสินเชื่อเพื่อเตรียมการส่งออกได้ทันที โดยหลังจากที่ผู้ส่งออกส่งสินค้าลงเรือ และจัดทำ จัดหาเอกสารการส่งออกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ส่งออกสามารถนำเอกสารการส่งออกมาขายต่อธนาคารที่ผู้ส่งออกมีภาระหนี้สินเชื่อแพคกิ้งเครดิต เพื่อนำเงินจากการขายตั๋วสินค้าออกชำระหนี้แพคกิ้งเครดิต และจำนวนเงินที่เหลือเข้าบัญชีให้ผู้ส่งออก จากนั้น ธนาคารก็จะส่งเอกสาร การส่งเอกสารไปเรียกเก็บเงินจากผู้ซื้อ และเมื่อได้รับการจ่ายเงินเข้ามายังธนาคาร ธนาคารก็จะทำการตัดภาระกับมูลค่าที่ธนาคารรับซื้อตั๋วสินค้าออกไว้พร้อมดอกเบี๋ย (ถ้ามี)

2. กรณีผู้ส่งออก ไม่ได้ใช้บริการต่อเนื่องจากสินเชื่อแพคกิ้งเครดิตหรือสินเชื่อเพื่อเตรียมการส่งออก แต่ต้องการใช้บริการรับซื้อตั๋วสินค้าออกจากธนาคารผู้ส่งออก สามารถนำตั๋วสินค้าออกมาขายกับธนาคารได้เช่นเดียวกัน โดย

2.1 กรณีตั๋วสินค้าออกที่มี L/C ผู้ส่งออกสามารถนำตัวมาขาย หรือขายลดต่อธนาคารได้ทันที โดยมีปัจจัยด้านความเสี่ยงที่ธนาคารใช้พิจารณาในการรับซื้อตั๋วสินค้าออกจากผู้ส่งออก ดังนี้

- Country Risk ความเสี่ยงจากประเทศผู้เปิด L/C โดยพิจารณาจาก ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเงิน สังคมและการเมือง
- Bank Risk ความเสี่ยงจากธนาคารผู้เปิด L/C โดยพิจารณาจากฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน ผู้บริหารธนาคาร และอื่นๆ
- Documentary Risk ความเสี่ยงจากเอกสารการส่งออก โดยพิจารณาว่า เอกสารการส่งออกมีความผิดพลาดหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของ L/C
- Exporter Risk ความเสี่ยงจากผู้ส่งออก โดยพิจารณารูปร่างของบริษัท ผลการดำเนินงาน ความน่าเชื่อถือของผู้บริหาร เครดิตด้านการเงิน ความสัมพันธ์ หรือการติดต่อด้านธุรกิจกับธนาคาร และอื่นๆ

โดยปัจจัยข้างต้นนี้ หากธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่าพอยอมรับความเสี่ยงได้ธนาคารก็จะรับซื้อตั๋วสินค้าออกจากผู้ส่งออกได้ โดยไม่ต้องมีการติดต่อของวงเงินการรับซื้อตั๋วสินค้าออกจากธนาคาร

2.2 สำหรับกรณีตั๋วสินค้าออกที่เป็นประเภทส่งเอกสารไปเรียกเก็บโดยไม่มี L/C เช่น D/P หรือ D/A หากผู้ส่งออกต้องการให้ธนาคารรับซื้อตั๋วสินค้าออก ผู้ส่งออกต้องติดต่อของวงเงินการรับซื้อตั๋วสินค้าออกจากธนาคารให้เรียบร้อยก่อน ธนาคารจึงจะพิจารณาการรับซื้อตั๋วสินค้าออกนั้นๆ นอกจากนี้ ยังมีสินเชื่ออีกประเภทหนึ่งที่ทำให้ธนาคารให้บริการแก่ผู้ส่งออก นั่นก็คือ

บริการการรับซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Bought) เป็นบริการที่ผู้ส่งออกประสงค์จะให้ธนาคารรับซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจากผู้ส่งออก โดยตกลงอัตราแลกเปลี่ยนกันก่อน แต่การส่งมอบเงินตราต่างประเทศ ตลอดจนการชำระเงินจะกระทำกันในเวลาหนึ่งเวลาใดในอนาคตตามแต่ข้อตกลงในสัญญา

โดยทั่วไป ธนาคารจะให้บริการการรับซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ในรูปของการให้สินเชื่อ ซึ่งการรับซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าของธนาคารนี้ ธนาคารจะกระทำตามคำร้องขอของผู้ส่งออก ซึ่งผู้ส่งออกอาจจะร้องขอให้ธนาคารรับซื้อเงินตราต่างประเทศ ก่อนที่จะมีการส่งสินค้าออก หรือหลังจากที่มีการส่งสินค้าออกไปแล้วแต่รอการจ่ายเงินอยู่ก็ได้

โดยปกติ ธนาคารจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนประจำวันด้านธนาคารรับซื้อ หรือ Buying Rate เป็นอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิง โดยอาจจะมีส่วนบวกเพิ่มที่เรียกว่า Premium บวกเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิง หรืออาจจะมีส่วนลดที่เรียกว่า Discount หักออกจากอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงได้ ดังตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ของการให้ธนาคารรับซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ก็คือ

- เพื่อป้องกันความเสี่ยง อันเกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่แน่นอนไว้ล่วงหน้า
- เพื่อผู้ส่งออกสามารถรับรู้รายได้อย่างแน่นอนว่า การส่งสินค้าออกครั้งนี้จะมีกำไรมากน้อยเพียงใด เพราะหากอัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวนมาก อาจส่งผลให้ผู้ส่งออกเกิดการขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในการส่งออกครั้งนี้ได้ (จาก บทวิทัศน์ เรื่อง “สินเชื่อ

เพื่อการส่งออก” โดย ส่วนเทคโนโลยีฝึกอบรม สถาบันฝึกอบรม
การค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการส่งออก)

5.2.3 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เป็นสถาบันการเงินของรัฐ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงการคลัง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2536 โดยมีนโยบายและวัตถุประสงค์ที่จะให้บริการทางการเงิน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักธุรกิจไทยในตลาด การค้าของโลก ให้บริการที่ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออกโดยตรง บริการที่รองรับการ นำเข้าและการลงทุนในส่วนที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของประเทศ ตลอดจนการ ส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศอันจะส่งผลต่อการขยายฐานการค้าของประเทศไทย

เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ที่จะมีความเข้มแข็งและเชี่ยวชาญทางการเงิน และมุ่งมั่น สนับสนุนนโยบายของรัฐในการส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนของไทยในต่างประเทศ ธสน. มุ่งเน้นบทบาทเชิงรุกในการสร้างและพัฒนาผู้ส่งออกและนักธุรกิจไทยที่ประกอบธุรกิจหรือ ลงทุนในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ตลอดจน วางรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยอย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยบทบาทและการ ดำเนินงานของ ธสน. ในการสนับสนุนการส่งออกและการลงทุนไทยในต่างประเทศสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างประเทศ

การเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างประเทศถือเป็นภารกิจหลักของ ธสน. โดย ธสน. ให้การส่งเสริมและสนับสนุนแก่ผู้ส่งออกที่มีศักยภาพให้สามารถเพิ่มหรือขยายการส่งออก ได้มากขึ้น สนับสนุนผู้ส่งออก SMEs ให้เติบโตเป็นผู้ส่งออกที่มีความแข็งแกร่งในอนาคต รวมทั้งสร้างผู้ส่งออกรายใหม่และธุรกิจใหม่ๆ

นอกจากนี้ ธสน. ยังสร้างและสนับสนุนบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (Trading Company) เพื่อก่อให้เกิดการส่งออกที่มีมูลค่าเพิ่ม (Value Creation) แทนการเป็นผู้รับจ้าง ผลิตสินค้า รวมทั้งเป็นช่องทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ภายในประเทศ ทั้งนี้ ธสน. ได้ดำเนินมาตรการเพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าส่งออกของประเทศไทย ดังนี้

1.1 การสนับสนุนทางการเงิน

ธสน. ให้การสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการส่งออกอย่างครบวงจรแก่ผู้ส่งออก ตั้งแต่สินเชื่อ หมุนเวียนเพื่อการส่งออกทั้งก่อนและหลังการส่งออก อาทิ สินเชื่อเพื่อเตรียมการส่งออก สินเชื่อส่งออกทันใจ สินเชื่อสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สินเชื่อ

ผู้ผลิตและผู้ส่งออก และสินเชื่อส่งออกเพิ่มค่าซึ่งเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับช่วงก่อนและหลังการส่งออก พร้อมสิทธิพิเศษในการใช้บริการประกันการส่งออก เพื่อช่วยให้ผู้ส่งออกขยายการส่งออกไปยังผู้ซื้อใหม่หรือตลาดใหม่ได้อย่างมั่นใจ และสินเชื่อระยะกลาง-ยาว อาทิ สินเชื่อเพื่อขยายกำลังผลิต สินเชื่อเพื่อการร่วมงานแสดงสินค้า และสินเชื่อพาณิชย์นาวีซึ่งช่วยส่งเสริมกองเรือพาณิชย์นาวีของไทยและแก้ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศ

1.2 การอำนวยความสะดวกหรือแก้ปัญหาด้านการชำระเงินสำหรับการค้าระหว่างประเทศ

ธสน. ได้เปิดความสัมพันธ์และเปิดช่องทางการชำระเงินกับธนาคารตัวแทนในต่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมจำนวนประเทศมากกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ ของไทย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ส่งออกในช่องทางการชำระเงินระหว่างประเทศ ส่งเสริมการขยายตัวของภาคส่งออกของไทย และลดการพึ่งพาการส่งออกไปตลาดหลักซึ่งมีการแข่งขันรุนแรงมากยิ่งขึ้นเนื่องจากการบังคับใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีในรูปแบบต่างๆ ของประเทศผู้นำเข้าในตลาดหลัก โดย ธสน. ได้ดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ส่งออกไทยในการขยายการส่งออกไปตลาดใหม่และตลาดเดิม ดังนี้

1.2.1 ระบบการชำระเงินแบบทวิภาคี (Bilateral Payment Arrangement) หรือ Account Trade เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ส่งออกในการได้รับชำระเงินค่าสินค้า ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศ และลดการพึ่งพาเงินสกุลแข็งในการซื้อขายสินค้านี้ระหว่างกัน ธสน. ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ทำหน้าที่เป็นธนาคารตัวแทนของประเทศไทยในการชำระบัญชีระหว่างประเทศ ซึ่งจะดำเนินการบันทึกบัญชีค่าสินค้าที่ได้รับจากผู้นำเข้าและโอนชำระให้แก่ผู้ส่งออกในประเทศเพื่อนำมาหักกลบลบหนี้และชำระบัญชีระหว่างประเทศเมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ เช่น 3 เดือนหรือ 6 เดือน โดยธนาคารตัวแทนฝ่ายที่เป็นลูกหนี้ชำระเฉพาะส่วนต่างของมูลค่าสินค้าที่ซื้อขายพร้อมดอกเบี้ยตามอัตราและสกุลเงินที่ได้ตกลงกัน ในปี 2545 ธสน. ได้เริ่มดำเนินการประสานงานและเจรจาเพื่อทำสัญญาการค้าแบบหักบัญชีกับประเทศต่างๆ ที่รัฐบาลได้ริเริ่มการเจรจาความร่วมมือระหว่างกัน จนถึงปัจจุบัน ธสน. ได้ลงนามในสัญญากับธนาคารตัวแทนของประเทศต่างๆ แล้วทั้งสิ้น 4 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย พม่า บังกลาเทศ และอิหร่าน และอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้มีการลงนามกับอีก 8 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีเหนือ ปากีสถาน ซิมบับเว อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ปาปัว นิวกินี สเปน ลาว และกัมพูชา

1.2.2 การรับซื้อและยืนยันเอกสาร L/C (L/C Confirmation) เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ส่งออกที่ต้องการขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อในประเทศตลาดใหม่ ซึ่ง ธสน. ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ การรับซื้อและยืนยัน L/C ฝ่ายเดียวและการยืนยัน L/C สองฝ่าย

1.2.3 บริการสินเชื่อหมุนเวียนแก่ธนาคารในต่างประเทศ (Revolving Trade Finance Facility) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการซื้อสินค้าไทยของผู้ซื้อในตลาดใหม่ ธสน. ได้ทำการเจรจาให้วงเงินสินเชื่อหมุนเวียนแก่ธนาคารในประเทศตลาดใหม่ โดยผู้ส่งออกไทยที่ได้รับการเปิด L/C Sight จากผู้นำเข้าผ่านธนาคารคู่สัญญาของ ธสน. สามารถยื่นเอกสารเพื่อเรียกเก็บเงินจาก ธสน. ซึ่งจะดำเนินการชำระเงินให้แก่ผู้ส่งออกตามมูลค่าใน L/C ณ วันรับตัว แต่ยังไม่เรียกเก็บจากผู้ซื้อในประเทศดังกล่าว ธสน. จะให้ระยะเวลาการชำระเงินตามที่ตกลงกันกับธนาคารคู่สัญญา ในขณะที่ผู้ส่งออกไทยจะได้รับชำระค่าสินค้าโดยทันที ทั้งนี้ ปัจจุบัน ธสน. ได้จัดทำความตกลงในการให้วงเงินสินเชื่อหมุนเวียนกับธนาคารในประเทศรัสเซียและอยู่ระหว่างการพิจารณาการจัดทำข้อตกลงดังกล่าวกับธนาคารในประเทศอื่นๆ ต่อไป

1.3 บริการประกันการส่งออก

เป็นบริการที่ ธสน. ริเริ่มเป็นแห่งแรกในประเทศไทยเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระค่าสินค้าจากผู้ซื้อหรือธนาคารผู้ซื้อในต่างประเทศประมาณ 200 ประเทศทั่วโลก อันจะช่วยให้ผู้ส่งออกเกิดความมั่นใจในการขยายการส่งออกไปตลาดเดิมและตลาดใหม่ รวมทั้งสามารถเสนอเงื่อนไขการชำระเงินที่ผ่อนปรนแก่ผู้ซื้อในต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งผู้ส่งออกสามารถเลือกใช้บริการประกันการส่งออกจาก ธสน. ให้เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ บริการประกันการส่งออกระยะสั้นเป็นบริการสำหรับผู้ส่งออกที่ขายสินค้ามีระยะเวลาการชำระเงินไม่เกิน 180 วัน โดยครอบคลุมการค้าภายใต้เงื่อนไขการชำระเงินแบบ Documents Against Payment (D/P), Documents Against Acceptance (D/A), Open Account (O/A) และ Letter of Credit (L/C) โดย ธสน. จะชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นตามลักษณะของความเสี่ยงทางการค้าหรือการเมืองในอัตราร้อยละ 70-90 ของมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น บริการประกันตัวส่งออกรายย่อยเป็นบริการสำหรับผู้ส่งออก SMEs ที่มีตัวส่งออกภายใต้เงื่อนไขการชำระเงินแบบ D/P Sight ถึง D/A ไม่เกิน 90 วัน มูลค่าไม่เกิน 1.2 ล้านบาท/ผู้ซื้อ 1 ราย และยอดคงค้างของผู้ซื้อทุกรายรวมกันไม่เกิน 2.5 ล้านบาท สำหรับบริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวเป็นการขยายขอบเขตการให้บริการประกัน

การส่งออกให้รองรับธุรกรรมการส่งออกสินค้าหรือบริการที่มีระยะเวลาการชำระเงินตั้งแต่ 180 วันขึ้นไป

1.4 การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดการค้าโลก

รสน. ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและความเข้มแข็งให้แก่ผู้ส่งออกไทยในตลาดการค้าโลกเพิ่มมากขึ้น โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ประกอบการภายในประเทศที่ต้องการประกอบธุรกิจส่งออกและผู้ส่งออก SMEs ที่ยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการจัดอบรมและสัมมนา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจส่งออกและการลงทุนไทยในต่างประเทศ ลู่ทางการค้าในตลาดที่มีศักยภาพ รวมทั้งหัวข้ออื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจของผู้ส่งออกยุคใหม่

2. ด้านการสนับสนุนโครงการลงทุนไทยในต่างประเทศ

รสน. ดำเนินนโยบายสนับสนุนให้นักธุรกิจไทยที่มีศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้าไปลงทุนหรือให้บริการงานในต่างประเทศมาโดยตลอดนับตั้งแต่เปิดดำเนินการในปี 2537 โดยการให้สินเชื่อทั้งที่เป็นวงเงินหมุนเวียนและระยะยาว รวมถึงการออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่างๆ อาทิ บริการสนับสนุนธุรกิจก่อสร้างในต่างประเทศและสินเชื่อโครงการ (Project Financing)

ในการสนับสนุนนักธุรกิจไทยไปลงทุนในต่างประเทศของ รสน. ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงแบบบูรณาการในโครงการต่างๆ ของหน่วยงานราชการ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้ภาคเอกชนไทยได้รับประโยชน์จากโอกาสทางการค้าและการลงทุนที่รัฐบาลได้ดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ อาทิ เขตการค้าเสรีและ Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy (ACMECS) รวมทั้งภายใต้โครงการที่ริเริ่มโดยรัฐบาลไทยเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่อุตสาหกรรมหรือบริการที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูง เช่น โครงการครัวไทยสู่โลก โครงการทำฟาร์มสัญญา (Contract Farming) และการย้ายฐานการผลิตอุตสาหกรรมไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อใช้โอกาสทางการค้าและวัตถุดิบซึ่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ในขณะเดียวกันเป็นการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและลดปัญหาการอพยพแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน

3. ด้านความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ธสน. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการให้กู้ยืมแก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐบาลในประเทศเพื่อนบ้านและประเทศเป้าหมายอื่นๆ ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ผ่อนปรนกว่าสถาบันการเงินอื่นๆ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ การช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับการซื้อสินค้าหรือว่าจ้างบริการจากประเทศไทย โดย ธสน. จะจ่ายเงินให้บริษัทไทยโดยตรง

ในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว ธสน. มุ่งให้ความสำคัญกับโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและประเทศต่างๆ ได้แก่ Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy (ACMECS) Bay of Bengal Initiative for Multi - Sectoral Technical and Economic Cooperation (BIMSTEC) และ Greater Mekong Subregion (GMS)

การตอบสนองนโยบายรัฐบาลในด้านต่างๆ ข้างต้น ธสน. ได้เป็นผู้นำในการบุกเบิกและช่วยสร้างตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond) เพื่อขายให้กับนักลงทุนไทยในต่างประเทศหรือรัฐบาลในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะเป็นการดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศและช่วยพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชียให้มีความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น (www.exim.go.th/about.exim/government.asp)